

I. A szakirányú továbbképzés neve: gyakorlatvezető mentortanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

II. A szakirányú továbbképzési szak FIR-kódja:

III. A létesítést engedélyező határozat ügyiratszám: OH-FHF/1044-8/2009.

IV. A létesítő intézmény neve: Eszterházy Károly Főiskola

V. A szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelménye:

1. **A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:** gyakorlatvezető mentortanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak
2. **A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** szakvizsgázott pedagógus (gyakorlatvezető mentortanári szakterületen)
3. **A szakirányú továbbképzés képzési területe:** pedagógusképzés képzési terület
4. **A felvétel feltételei:**
Tanári mesterképzési szakon (korábban főiskolai vagy egyetemi tanári szakon) szerzett végzettség, legalább 3 éves tanítási gyakorlat
5. **A képzési idő:** 4 félév
6. **A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 120 kredit
7. **A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:**

A képzésben részt vevő pedagógusok a szakirányú továbbképzés megkezdésének időpontjában valószínűleg nagyon eltérő kompetenciák birtokában vannak a mentori követelmények szempontjából. A megfelelő szakmai önismeret kialakítása, fejlesztése eredményeképpen a résztvevők alkalmasak lesznek a saját fejlődésüket legjobban szolgáló programok, feladatok kiválasztására. A képzés során lehetőség nyílik a felsorolt kompetenciaelemek fejlesztésére, kiegészítésére.

A képzés során elsajátítandó, továbbfejlesztendő kompetenciák:

A mentor szakmai felkészültsége birtokában, hivatásának gyakorlása során alkalmas:

- az iskolai gyakorlat – képző intézmény akkreditációs dokumentumaiban leírt követelményeknek megfelelő – megtervezésére, megszervezésére, vezetésére és értékelésére;
- a kezdő pedagógusok különböző formában történő (tanórai és tanórán kívüli) tapasztalatszerzésének irányítására;
- a kezdő pedagógus munkájának nyomon követésére, fejlesztő értékelésére, konstruktív visszajelzések adására;
- a kezdő pedagógusi reflektivitás szakszerű, korszerű eszközökkel történő kialakítására, fejlesztésére;
- az adott szakterületen korszerű, jó gyakorlatok bemutatására;
- a kezdő pedagógus szakmai szocializációjának támogatására;
- szakmai kompetenciák felismerésére, fejlesztésére, mérésére, értékelésére;
- önművelés igényének kialakítására, az elkötelezettség erősítésére, a pályakezdés, a

- beilleszkedés támogatására;
- a tanulói személyiség fejlesztésére;
- kooperációs- és projektpedagógiai eszközök alkalmazására;
- a tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítésére, fejlesztésére;
- a tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztésére a tudás felhasználásával;
- az egész életen át tartó tanulást, a kezdő pedagógusok szakmai szocializációját megalapozó kompetenciák fejlesztésére.

Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:

- a közoktatási intézményrendszer, a pedagóguspálya, a pedagógusi munkakörök követelményeinek, szabályozásának ismerete;
- a pedagógusképzés folyamatának, a pedagógiai, pszichológiai, a szakterületi és a gyakorlati képzési elemek követelményeinek az ismerete;
- a felsőoktatás pedagógiájának oktatás-lélektani, szociológiai, speciális módszertani ismeretei;
- a szakképzettséghez kapcsolódó szaktudomány és szakmódszertan legújabb eredményeinek, fejlődési irányainak ismerete;
- az intézmény működésének, környezeti kapcsolatainak (más közoktatási, szociális és egészségügyi intézményekkel, fenntartókkal, szülőkkel, kulturális, természeti és gazdasági környezettel, sportszervezetekkel stb.) ismerete.

A végzett hallgató

- birtokában van a pályakezdők beilleszkedésének támogatásához szükséges mentálhigiénés ismereteknek;
- jól ismeri az intézmény dokumentumait, pedagógiai programját, annak speciális területeit (pl. inkluzív nevelés, egészségnevelés, gyermekvédelem stb.);
- rendelkezik a mentorálás/tanácsadás korszerű elméleti és gyakorlati ismereteivel.

Szakmai képességek:

Képes

- az iskolai gyakorlat megtervezésére, megszervezésére, vezetésére és értékelésére;
- a kezdő pedagógussal hatékony szakmai együttműködésre, professzionális kommunikációra és konstruktív konfliktuskezelésre;
- a kezdő pedagógus munkájának nyomon követésére, fejlesztő értékelésre, konstruktív visszajelzések adására;
- a szakmai kompetenciák felismerésére, fejlesztésére, mérésére, értékelésére;
- a kezdő pedagógus reflektivitásának (önreflexiójának) szakszerű, korszerű eszközökkel történő kialakítására, fejlesztésére;
- az önművelés igényének kialakítására, az elkötelezettség erősítésére, a pályakezdés, a beilleszkedés támogatására;
- az adott szakterületen korszerű, jó gyakorlatok bemutatására;
- a kezdő pedagógus szakmai szocializációjának támogatására;
- az egész életen át tartó tanulást, a kezdő pedagógusok szakmai szocializációját megalapozó kompetenciák fejlesztésére;
- a kezdő pedagógussal történő segítő kapcsolat kialakítására, a folyamatos személyes támogatásra.

Szakmai attitűdök

- nyitott a kezdő pedagógus kezdeményezései iránt, fontosnak tartja, hogy a kezdő

- tanár megtalálja a személyiségéhez illeszkedő saját szakmai fejlődési útját;
- érti és elfogadja a segítő-támogató kapcsolat kialakításának jelentőségét;
- felelősséget érez a kezdő pedagógusok iskolai tapasztalatainak értelmezésében, fontosnak tartja a szakma nehézségei mellett a szakma szépségeinek tudatosítását is;
- fontosnak tartja a kezdő pedagógusok fejlődésére adott folyamatos pozitív visszajelzéseket;
- elkötelezett az eredményes iskolai gyakorlat kiemelt jelentősége mellett;

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A mentori munkára való tudatos felkészülés eredményeképpen a mentor – a pedagógusképző intézmény megbízásával és elvi útmutatásai szerint – a kezdő pedagógusok közoktatási intézményben történő egyéni gyakorlatának szakvezetői feladatait, illetve a már diplomát szerzett gyakornokok körében az iskolavezetés megbízásából a pályakezdő pedagógusok szakmai szocializációját támogató feladatokat láthatja el.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök, és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

A) Kötelező ismeretkörök: 55 kredit

Vezetési- és szervezetfejlesztési ismeretek: 6 kredit

(szervezeti és vezetési alapismeretek; a vezetés funkciói; a döntés pszichológiája; vezetés és problémamegoldás; szervezeti kommunikáció; vezetői szerepek, stílusok; konfliktus, változás és szervezetfejlesztés)

Közigazgatási ismeretek: 7 kredit

(közigazgatás rendszere; központi állami szervek; EU és Magyarország; államháztartási ismeretek)

Közoktatási ismeretek: 22 kredit

(oktatási rendszerek; program- és tantervfejlesztés; a közoktatási intézmény tevékenységének tervezése, ellenőrzése; a közoktatás igazgatása)

Pedagógiai, pszichológiai ismeretek: 13 kredit

(SNI gyermekek köre; iskolai mentálhigiéné; a pszichés fejlődés zavarai)

Speciális módszertani ismeretek: 7 kredit

(integráció és szegregáció; esélyegyenlőség)

B) Szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörök: 55 kredit

A pedagóguspálya, a pedagógusképzés követelményeinek ismerete, a mentor szerepe: 4 kredit

(pedagógusképzés strukturális, tartalmi és módszertani megújulása, a mentor szerepe, a tanári szakmai kompetenciák fejlesztése)

A hallgatói korosztállyal való foglalkozás nevelés- és oktatás-lélektani ismeretei: 4 kredit

A pedagógusi szakképzettség szerinti specializációban az adott szakterület legújabb szaktudományi és szakmódszertani ismeretei: 8 kredit

(legújabb diszciplináris és szakmódszertani kutatási eredmények, fejlődési irányok)

A kiterjesztett pedagógusi szerep iskolai és iskolán kívüli feladatai: 8 kredit

(az iskolai szervezet, működés, kapcsolatrendszer)

A mentorálás elmélete és speciális módszerei: 17 kredit

(pedagógiai jelenségek feltárásának, elemzésének és értékelésének módszerei, az osztálytermi kutatás technikái, önreflexió képességének fejlesztése, a mentor sajátos feladatai, konfliktuskezelés, kommunikációs képességek fejlesztése, értékelés módszerei)

Kötelezően választható: 10 kredit

(speciális nevelési területek: inkluzív nevelés, egészségnevelés, gyermekvédelem, stb.; multikulturális nevelés; IKT támogatott pedagógiai módszerek; pedagógiai munkát segítő szakemberek, intézmények, osztályfőnöki munka; nemzetközi tendenciák az oktatási rendszerek fejlődésében; tehetséggondozás, kreativitás-fejlesztés; modern információs kommunikációs technológiák; metafora-elemzés, a pedagógusok pedagógiai tudása; ifjúságszociológia, ifjúsági szubkultúrák)

Gyakorlat: 4 kredit

(gyakorlóiskolai és/vagy külső iskolai mentorálás gyakorlatvezető támogatásával)

9. A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit